NAVIGA
pravidla
SEKCE – C

Platí od 1.1.2011
Překlad pro potřeby SMČR provedl Ing.Vladislav Janoušek tak, jak uměl v květnu 2011.
Upozorňuji, že za oficiální pravidla této sekce se považují pouze tzv. originální pravidla, tj. pravidla v jazyce německém.

1) Přehled rozdělení tříd
Modely v měřítku, přesné (exaktní) konstrukce, technické instalace a díly lodí.

Třída	Definice třídy
C - 1	Modely lodí veslových a plachetních
C - 2	Modely lodí s motorovým pohonem
C – 3 (A-D)	Modely instalací, dílů lodí, přístavních zařízení, dílenských zařízení a scenérie. Diorámy (bez měřítka)
C – 4 (A-D)	Miniaturní modely tříd C-1 až C-3 v měřítku 1:250 a menším. Diorámy jsou přiřazeny ke skupině C3A
C - 5	Lodě v lahvích
C – 6	Plastikové modely
C – 7	Kartonové a papírové modely

Podrobné definice jednotlivých tříd a skupin jsou obsaženy v kapitole 6.

Soutěžní cíl: Dosažení maxima 100 budů, přidělených hodnotitelskou komisí.
Vyznamenává se (oceňuje se) zlatou, stříbrnou a bronzovou medailí.
Titul mistra se neuděluje.

A) USTANOVENÍ PLATNÁ PRO VŠECHNY TŘÍDY

2. Personální ustanovení

2.2.1. **Věkové třídy**
Při pořádání akcí NAVIGY jsou závodníci rozděleni na dvě věkové kategorie – juniory a seniory. Přesná definice juniora a seniora je uvedene ve všeobecných ustanoveních pravidel NAVIGA a to:
Za juniora je považován ten, kdo v roce konání soutěže není starší jak 18 let.
(Pozn.:Ten, kdo v roce konání soutěže neměl 19. narozeniny)

2.2.2. **Povolené počty modelů na soutěžích**
Při světových a kontinentálních soutěžích jsou stanoveny pro každý státní (národní) svaz následující maximální počty:
Třídy C-1, C-2, C-5, C-6 a C-7 po 15 modelech v každé třídě,
Třídy C-3 a C-4 po 15 modelech v každé, bez ohledu na skupiny (A-D)
Úhrnem za národní (státní) svaz 95 modelů *(t.j.7x15*), junioři a senioři se počítají dohromady).
Každý závodník může mít v jedné třídě maximálně 3 modely.

2.2.3. **Protesty** proti hodnocení stavby jsou v této kategorii nepřípustné

3. Technická a organizátorská ustanovení k hodnocení stavby, platí pro všechny třídy

3.1. Organizátor poskytne hodnotitelské komisi následující:
- od závodníků a návštěvníků oddělené místo chráněné proti slunci a povětrnostním vlivům nebo dobře osvětlenou místnost s pevnými stoly na předvedení modelů,
- uzavřený prostor pro neveřejné porady hodnotitelské komise, podium s pěti číslovanými stoly pro členy hodnotitelské komise a jeden stůl pro sekretáře,
- pět dvoumístných tabulek ke znázornění čísel 0 – 100 k oznámeví výsledků – pro každého člena komise jednu sadu,
- zvukové zařízení se zesilovačem,

- měřící pomůcky k přeměření modelů,
- dostatečný poet hodnotitelských formulářů a výsledkových listin.

3.2. Pořadatel, vedení závodů nebo jury má zajistit dostatečný čas na hodnocení modelů s ohledem na počet modelů tak, aby odpovídal počtu vystavených modelů.

3.3. Oficiální hodnotitelské (bodovací) formuláře hodnotitelské komise jsou vedeny sekretářem a vedoucí hodnotitelské komise je ověřuje podpisem. pro každou třídu nebo skupinu jsou vedeny samostatné karty, které musí obsahovat následující údaje:
- jméno, příjmení a státní příslušnost tří členů hodnotitelské komise, sekretáře a hlavního rozhodčího,
- jméno, příjmení a státní příslušnost každého závodníka,
- přesné označení modelů (jméno a typ originálu lodi nebo zařízení),
- konečný výsledek hodnocení (viz příloha 7.4. a 7.6.)

3.4. Každý člen komise má hodnotitelský list k vedení výsledků podle jednotlivých kritérií (viz. přílohy 7.1. až 7.3.)

4. Průběh hodnocení stavby

4.1. **Hodnotitelská komise** se sestává z:
- 1 hlavního rozhodčího jako vedoucího hodnotitelské komise,
- 2 rozhodčích,
- 1 sekretáře (ten nehodnotí)

4.2. Hodnocení stavby

4.2.1. Modely se rozdělují podle tříd, pořípadě skupin a tak se hodnotí. Musí být vystaveny tak, aby se nepřekrývaly.

4.2.2. Před zahájením hodnocení je ověřena příslušnost všech přihlášených modelů do tříd a skupin.

4.2.3. V případě sporů ohledně zařazení do třídy nebo skupiny rozhoduje hlavní rozhodčí.

4.2.4. Hodnotitelské komise vedou neveřejné porady pod vedením hlavního rozhodčího. Tyto porady mají za cíl jsednotit výklad pravidel, sjednotit postupy ve sporných otázkách. V případě nenalezené shody má rozhodující slovo hlavní rozhodčí.

4.2.5. Při měření modelů se musí dbát na to, aby nedošlo k jejich poškození a aby jich nebylo dotýkáno.

4.2.6. Po této poradě provede hodnotitelská komise prohlídku modelů v právě hodnocené třídě a vytvoří si přehled všech hodnocených modelů.

4.2.7. Každý člen komise hodnotí sám a bez pomoci druhého představené modely podle kriterií příslušné třídy.

4.2.8. V průběhu hodnocení modelu musí být modelář (závodník) nebo jeho zástupce přítomen. Členové komise jsou oprávněni klást modeláři (závodníkovi) nebo jeho zástupci otázky ke stavbě a podkladům.

4.3. Měřítko a konstrukční podklady

4.3.1. Volba měřítka záleží na modeláři

4.3.2. Modelář (závodník) musí při registraci předložit technický průkaz a při hodnocení stavby předložit všechny dokumenty, podle kterých model stavěl. (příloha 7.7)

4.3.3. Aby model mohl být hodnocen, musí být předloženy následující dokumenty:
a) plán v měřítku s bokorysem, půdorysem, žebrorysem, podélnými ryskami jakož i příčným řezem originálu,
b) údaje o délce přes všechno, šířce, vodorysce a ponoru originálu,
c) originály všech dokumentů, muzeálních předloh, plánů z loděnic, dílenských plánů, časopisů, katalogů, včetně různých podkladů a fotografií originálu a detailů, podle kterých byl model stavěn.

4.3.4. Pokud modelář plány sám zhotovil, musí přesně popsat prameny.
Články 3a) a 3b) jsou v každém pádu závazné, rovněž doklady té které originální lodi 3c.

4.3.5. Odporují-li použité prameny, literatura, fotografie, plány loděnic technickým údajům a podrobnostem originální lodi, musí modelář určit, které prameny a materiály použil. Za počet použitých variant a podkladů nemohou být sraženy body, odpovídá-li některé provedení logice.

4.3.6. Když byly později na originální lodi provedeny změny, které neodpovídají plánům z loděnice, pak má tyto změny závodník doložit zevrubnými prameny.

4.3.7. Pokud nebudou předloženy žádné dokumenty, bude posuzováno jen podle následujících kriterií: provedení, dojem a rozsah.

4.3.8. Pokud budou předloženy neúplné dokumenty, bude posouzen stupeň neúplnosti a odrazí se to v hodnocení shodnosti se stavebními podklady.

4.4. **Hodnocení modelů**

4.4.1. Každý člen hodnotitelské komise hodnotí každý model, zaznamenává si modelu přidělené body do hodnotitelského listu dle hodnotitelských kriteriií (připouští se celé body). Suma bodů z jednotlivých kriterií dává výsledek hodnocení modelu.

4.4.2. Když všichni členové hodnotitelské komise mají ukončeno hodnocení, jsou výsledky hodnocení jednotlivých rozhodčích vneseny sekretářem do výsledkové listiny podle přílohy 7.1 až 7.3.

4.4.3. Jestliže jsou v rozsahu 70 až 100 bodů u jednoho modelu odchylky mezi nejnižším a nejvyšším hodnocením více jak 5 bodů, proběhne neveřejná porada hodnotitelské komise.

4.4.4. V průběhu této porady musí členové zdůvodnit své rozdíly.

4.4.5. Na základě předložených výsledků pro hodnocený model a se zřetelem na stanoviska v diskusi má vedoucí hodnotitelské komise navrhnout průměrnou hodnotu pro celkový počet bodů pro dotčený model. K rozhodnutí o průměrné hodnotě je žádoucí hlasování.

4.4.6. Rozhodčí s extrémním hodnocením musí provést nové hodnocení a od stanovené hodnoty se nesmí lišit nahoru a dolů ne více jak o 2 body.
(Tedy maximální bodový rozdíl mezi rozhodčími může být 4 body.)
Veřejné hodnocení není možné, pokud toto hodnocení není uzavřeno.

4.4.7. Výsledkem hodnocení je průměrná hodnota ze tří hodnocení.

4.4.8. Veřejné hodnocení je možno provádět. Organizátoři mohou výsledky zveřejnit i jinak. K tomu je nutný souhlas hlavního rozhodčího a zástupce Navigy.
K veřejnému hodnocení mají členové komise 3 číslované stoly. Sekretář vyvolává každého soutěžícího s jeho modelem.

4.4.9. Na vyvolání všichni rozhodčí sdělují svá ocenění a zobrazí je na svých číselných tabulkách. Sekretář čte hlasitě hodnocení a vnáší je do výsledkové listiny.

4.5 **Zvláštní ustanovení**

4.5.1. Ve třídách C1 a C2 jsou připuštěny pouze celé modely se všemi částmi lodi nad a pod ponorem.

4.5.2. Ve třídách C3 a C4 se připuští též modely na vodní linii, to znamená modely pouze s nadvodní částí.

4.5.3. Zásadně se hodnotí všechny viditelné části modelu, spolu s vnitřním vybavením.

4.5.4. Zkušební komise umisťuje srovnatelné modely vedle sebe.

4.6. **Stavební předpisy**

4.6.1. Pro soutěže ve třídách C1 až C7 jsou připuštěny jen modely , které modelář (závodník) sám zhotovil.

4.6.1.1. Živnostensky vytvořené modely jsou nepřípustné. V případě zjištění budou diskvalifikovány.

4.6.1.2. Ve třídě C6 jsou přípustné jen tlakově lité / stříkané modely postavené z komerčních stavebnic. (orig:Spritzgussmodelle – čili kity).

4.6.1.3. Ve třídě C7 jsou připuštěny jen modely z běžných obchodních modelářských stavebních archů (vystřihovánek).

4.6.2. Model nebo modelové zařízení smí mít délku přes všechno 2500 mm, toto neplatí, je-li model zhotoven v měřítku 1 : 100 nebo menším. U modelů zařízení je možná celková plocha max. 2 m čtvereční.

4.6.3. Stavební měřítko je volné, může být v centimetrech nebo palcích.

4.6.4. Všechny části nebo modelová zařízení zhotovená živnostensky či od jiných osob, než v technickém průkaze uvedených, se nehodnotí. Jsou považovány za neexistující a musí být uvedeny v technickém průkazu. Vyjímkou jsou polotovary jako lana, řetězy, trubky, profily, příze atp.

4.6.5. Model má být k hodnocení představen v čistém a líbivém (sympatickém!) stavu.
Nátěr má mít jako originální loď v loděnici před předáním. Odchylky (maskování, stárnutí a stopy užívání odpovídající Originálu) jsou povoleny

4.6.6. Ve třídách C1 až C5 je možné části modelů ponechat v přírodním dřevě. modely bez barevného nátěru budou zařazeny do skupiny C3D. Lodě z kostí jsou zakázány.

4.6.7. Ve třídách C1 až C5 je povoleno ponechat části modelů v přírodním dřevě. Modely bez barevného nátěru budou zařazeny do skupiny C3.

Pozn. překl.: Tento bod je zde duplicitní. K textu "Části modelů v přírodním dřevě"v obou bodech přikládám názor nejpřednějšího českého odborníka na danou problematiku: Převažující počty modelů ve třídách C1 až C5 by měly být natírány barvou (kromě palub a čnělek stěžňů), tak jak vypadala skutečná loď. Ovšem na modelech, které vidíme na soutěžídh tomu tak není a je naopak trendem poslední doby mít určité části v barvě dřeva, což je mnohem působivější, pokud je používáno uváženě a s rozumem. Takže slovo "Bereich" lze chápat jako zóna, úsek, rozsah a tato věta ošetřuje stav, kdy existuje zásadní rozpor mezi skutečnou todí, která byla impregnována smolou, dehtem nebo natřena barvou, a modelem, který je krásně čistě vypracován z různých druhů a odstínů dřeva (madla, obšívka, úvazné sloupky, gretingy ...) a není barvou zakryta krása a působivost přírodního odstínu dřeva. Tím se i NAVIGA trochu přibližuje k atmosféře dobových modelů v muzeích, které často nejsou vůbec barveny, použité dřevo je eben, boxwood, brslen, hruška. Podle původních pravidel NAVIGY by špičkový muzeální model měl zcela propadnout, neboť mu chybí to zásadní - není nabarven tak, jako byla skutečná předloha v době spuštění na vodu.

4.6.8. Lodě nebo díly z kostí a slonoviny jsou zakázány.

4.7. **Hodnocení**

4.7.1. Na soutěži je hodnocen hodnotitelskou komisí modelářskotechnický výkon závodníka. Toto se děje hodnocením stavby dle platných pravidel.

4.7.2. Jsou vytvářeny minimálně 3 hodnotitelské komise :
- jedna pro třídu C1 a C3,
- jedna pro třídu C2, C4 a C5,
- jedna pro třídu C6 a C7.

Pokud je k hodnocení méně než 140 modelů, jsou možné dvě komise:
- jedna pro třídu C1, C3, C4 a C5
- jedna pro třídu C2, C6 a C7.

Práci hodnotitelské komise je možné stejnoměrně rozdělit. Přitom je možné změnit rozdělení tříd mezi komise.

4.7.3. Hodnotitelskou komisí přidělené body jsou konečným a nezpochybnitelným výsledkem hodnocení stavby. Přidělené body určují přidělení zlaté, stříbrné a bronzové medaile.

4.7.4 Medaile jsou přidělovány za následující body:
- od 95,00 do 100,00 bodů zlatá medaile,
- od 90,00 do 94,67 bodu stříbrná medaile,
- od 85,00 do 89,67 bodu bronová medaile.

4.7.8. Umístění popřípadě rozlosování míst nenásleduje.
Mistrovský titul v kategorii C se neuděluje.

4.8. **Výsledková listina**

Ve výsledkové listině soutěže jsou následujícími náležitostmi
- druh a místo výstavy, rovněž tak datum,
- třídy,
- jméno, příjmení a státní příslušnost závodníka,
- jméno modelu a jeho měřítko,
- hodnocení jednotlivých rozhodčích,
- celkový počet bodů,
- pořadí v medailové skupině (zlato, stříbro, bronz),
- jméno, číslo a podpis rozhodčích a hlavního rozhodčího,

B) SPECIÁLNÍ USTANOVENÍ PRO JEDNOTLIVÉ TŘÍDY A OHODNOCENÍ

5. Soutěžní ustanovení pro jednotlivé třídy

5.1. Definice modelů

Stolní modely jsou modely lodí námořních nebo lodí říční plavby, postavené v určitém měřítku, svým vnějším tvarem a zabarvením věrně odpovídají existující či dříve existující nebo plánované předloze, přesné modely přístavů a loděnic nebo jejich částí.

6. Třídy modelů

6.1. **Třída C-1, plachetní lodě atp., bez (hlavního) strojního pohonu**

Všechny druhy plachetních lodí, také ty, které mají pomocný strojní pohon, ale u kterých základním pohonem je síla větru. Lodi veslové jako galéry, triéry, vikingské lodě, malé lodi

jako veslice, gondoly, čluny dlabané, vahadlové čluny, katamarany atd. Je přitom jedno, zda takeláž je provedena s plachtami nebo bez nich.

6.2. **Třída C-2, lodi se strojním pohonem**
Modely lodí a člunů výhradně se strojním pohonem, včetně vlečených či tlačených člunů. Patří sem také rybářská plavidla využívající při rybolovu pomocné plachty.

6.3. **Třída C-3, modely lodního vybavení, zařízení nebo částí lodí**
Modely lodního zařízení nebo částí lodí, jsou-li ve spojení s částí lodi, výřezem paluby nebo dílem trupu a jsou prezentována jako uzavřená modelová práce. Patří sem také části lodního vybavení jako navijáky, vratidla, čluny s výložníky, jeřáby, zvedací zařízení atd. Lodní modely, scénické znázornění přístavu a loděnice. Vývojové řady sestavené nejméně ze tří modelů, modelových částí, scenérii, plovoucích zařízení bez vlastního pohonu atp. Diorámy (bez ohraničení měřítka).

6.3.1. Skupina C – 3 – A
Přístavy a loděnice, doky, propustě atd.

6.3.2. Skupina C – 3 – B
Lodě provedené v přírodní barvě dřeva

6.3.3. Skupina C – 3 – C
Lodě na vodní hladině

6.3.4. Skupina C – 3 – D
Díly lodí, lodní vybavení, příčné a podélné řezy, výřezy, vývojové řady plachetních a motorových lodí (C1/C2) v měřítku 1:250 a menším sestávající z nejméně tří modelů..

6.4. **Třída C-4, miniaturní modely**
Modely tříd C-1 až C-3 v měřítku 1 : 250 a menším.

6.4.1. Skupina C – 4 – A
Plachetní lod, analogicky k C-1

6.4.2. Skupina C – 4 – B
Motorové lodě, analogicky k C-2

6.4.3. Skupina C – 4 – C
Modely lodí na vodní hladině (analogicky k C- 3C)

6.4.4. Skupina C – 4 – D
Díly lodí, lodní vybavení, příčné a podélné řezy, výřezy, vývojové řady minimálně tří plachetních a motorových lodí (analogicky k C-3A až C- 3D bez dioramat).

6.4.5. **Hodnocení stavby ve třídách C-1 až C-4**

Provedení – maximálně **5O** bodů
Ocenění technického provedení a kvality modelu, přesnosti tvarů, vzhled povrchu a vybarvení
Dojem – maximálně **10** bodů
Ocenění celkového dojmu a vzhledu modelu.
Rozsah – maximálně **20** bodů
Ocenění celkového rozsahu práce na modelu. rekonstrukce a doplňky mají být zohledňovány. respektovat časovou náročnost práce a brát zřetel na obtížnost.
Shodnost se stavebními podklady – maximálně **20** bodů
Porovnání s měřítkem s ohledem na tolerance. Úplnost všech detaiů, shodnost s předlohou, kterou měl modelář k dispozici. Kontrola správnosti volby barevných tónů a takeláž přirozeného vzhledu nelakovaných materiálů jako dřeva, kovu, lanoví atd.
V těchto třídách jsou povoleny tolerance:

Modelová délka do mm :	500	1000	2000	2500	- a více	
Tolerance + v mm :	1	5	8	10	12	
Modelová šířka do mm:	50	150	300	600	-a více	
Tolerance + v mm :	2	2,5	4	5	6,5	

6.5. **Třída C-5, lodě v lahvích**
Všechny lodní modely, které byly postaveny do láhví, ampulí a nádob ze skla. Lodě v láhvích jsou modely postavené v měřítku. Mohou to být lodě námořní nebo lodě vnitrozemské plavby, které dnes ještě existují nebo existovaly nebo části lodí. Přípustné

jsou také přístavy a loděnice nebo celé scenérie.
Lodě (zařízení) musí být postaveny ve skleněné nádobě. Skleněná nádoba jako lahev, ampule nebo jiný objekt musí být z čistého bezbarvého skla.
Nádoba nesmí být pro vestavbu modelu rozdělena na více dílů a pak spojena.
Modely mohou být barveny nebo provedeny z přírodních materiálů. Dekorace musí odpovídat modelu a době, kterou představuje.

6.5.1. **Hodnocení stavby ve třídě C – 5**

Konstrukční techniky, kvalita práce a obtížnost budou hodnotitelskou komisí při použití následujících kriterií hodnoceny (takto):

Provedení – maximálně **50** bodů
Provedení, kvalita, vybarvení a sestavení
Stupeň obtížnosti – maximálně **20** bodů
Obtížnost použité konstrukční techniky se zřetelem na tvar nádoby a průměr otvoru, taktéž na počet lodí a rozsah dekorace. Stupeň obtížnosti na základě předložené dokumentace.
Realita – maximálně **20** bodů
Opticky správný dojem celkového znázornění a umělecké utváření. Výběr barev a různých materiálů a využití existujícího prostoru.
Dokumentace – maximálně **10** bodů
Ocenění modelářem (soutěžícím) předložené dokumentace k lodi, dekoraci a k pracovní technice v lahvi postavené, včetně poznámek a osobních studií (skic).

6.6. **Třída C - 6, plastikové modely**

Plastikové modely jsou obchodní stavebnice vyrobené vstřikovým odléváním umělé hmoty (PP-PVC-PE a další). Modely jsou rozděleny na příslušné díly. Nálitky a související dílce jsou odstraněny. Pro takeláž může být použit cizí materiál. K vylepšení modelů mohou být použity různé materiály. Charakter plastikové stavebnice (trup, nástavby a další) musí být zachován. Provedená doplnění a vylepšení musí být doloženy originálními podklady a/nebo fotografiemi.

6.6.2. **Hodnocení stavby ve třídě C – 6**

Provedení – maximálně **5O** bodů
Ocenění kvality modelářské práce. Kvalita (slepení), vypracování materiálu, dekorací (např. diorámy), čistota povrchů.
Dojem – maximálně **20** bodů
Ocenění vnější čistoty modelu a jeho působení. Zacházení s lepidlem a spoje, znázornění podrobností a takeláž stejně jako barvení.
Rozsah – maximálně **20** bodů
Ocenění celkového objemu práce na modelu. Rekonstrukce a doplňky se hodnotí kladně. Stupeň pracovní náročnosti podmíněný časově náročnou prací a doplňky podle dodatečných podkladů musí být také brány v úvahu..
Shodnost – maximálně **10** bodů
Úplnost všech detailů podle předlohy (stavebního návodu), kterou měl modelář k dispozici. Hodnocení správnosti volby barev. Vzhled dřeva, kovu, tkanin a lanoví u doplňkově použitých materiálů. Tolerance u délky a šířky se neoceňují.

6.7. **Třída C – 7, kartonové a papírové modely**

Modely z kartonu (papír těžší jak 80g/m2) nebo z papíru z komerčních stavebnic (vystřihovánek). Hrany se smějí zabarvovat, k vylepšení modelu mohou být použity různé materiály. V tom případě jsou nutné stavební podklady. Charakteristické znaky papírového modelu (viditelné díly trupu a nástaveb podle stavebnice) musí být zachovány. Barvení modelu není přípustné. Budou-li provedeny změny oproti stavebnici, musí být doloženy originálními podklady a/nebo fotografiemi. Změněná měřítka jsou povolena, musí být ale doloženy kopie originálu.

6.7.3. **Hodnocení stavby ve třídě C – 7**

Provedení – maximálně **50** bodů
Ocenění kvality modelářské práce, přesnosti tvarů a povrchových ploch.Použití různých materiálů
Dojem – maximálně **10** bodů
Ocenění vnější čistoty práce na modelu a jeho působení. Zpracování hran a znázornění takeláže.
Rozsah – mximálně **20** bodů
Ocenění celkového objemu práce na modelu. Rekonstrukce a doplňky se hodnotí kladně. Respektovat časovou náročnost se zřetelem na obtížnost, jakož i doplňky dle podkladů.
Shodnost – maximálně **20** bodů
Úplnost všech detailů podle předlohy (stavebního návodu), kterou měl modelář k dispozici. Hodnocení správnosti volby barev u doplňkově použitých barev. Vzhled dřeva, kovu, tkanin a lanoví u doplňkově použitých materiálů.
Tolerance u délky a šířky se neoceňují.

7. Přílohy

Přílohy k této verzi dodány nebyly, takže dostupné jsou pouze ty z předchozí verze (2008) a které je potřeba mírně upravit.